

ΑΠΟ ΤΗ ΝΟΝΑ ΜΟΛΕΣΚΗ

«Ευαίσθητη ισορροπία»

του Έντουαρντ Άλμπι από τη Θεατρική Σκηνή Αθηναίς

Μετάφραση - Νόνικα Γαληνέα. Σκηνοθεσία - Αθανασία Καραγιαννοπούλου. Σκηνικά /κοστούμια - Γιώργος Ασημακόπουλος. Φωτισμοί - Αλέκος Αναστασίου. Μουσική επιμέλεια - Αθανασία Καραγιαννοπούλου. Παίζουν - Ζωή Λάσκαρη, Τάκης Χρυσικάκος, Βάνα Πεφάνη, Μαρία Σολωμού, Έκτωρ Καλούδης, Κατερίνη Καραγιάννη.

ΕΙΝΑΙ απόλαυση να παρακολουθεί κανείς τους διαλόγους της «Ευαίσθητης ισορροπίας» του Έντουαρντ Άλμπι. Σκεφτόμουν αν πράγματι θέλω να χρησιμοποιήσω αυτή τη λέξη ή θα ήταν πιο ταιριαστό να μετριάσω το συναίσθημα μέχρι την «ικανοποίηση» ή το «ενδιαφέρον». Όμως, είναι ένα κείμενο που γοητεύει. Χαρακτηρίζεται από «ευαίσθητη ισορροπία» μεταξύ της αυστηρής δομής και της ελεύθερης έκφρασης. Ο Άλμπι δημιουργεί έναν εκ πρώτης όψεως «ά-λογο» συνδυασμό προσώπων. Δεν υπάρχει η συμμετρία του «Ποιος φοβάται τη Βιρτζίνια Γουλφ», όπου τα δυο ζευγάρια, των πρωταγωνιστών και των δευτεραγωνιστών, κάνουν όλων των ειδών συγκρούσεις, συνδυασμούς και αλληλοσυμπληρώσεις. Στην «Ευαίσθητη ισορροπία» υπάρχει ένα κουρασμένο ζευγάρι, με μια σχέση διαβρωμένη που δυσλειτουργεί, αλλά έχει πολλές πτυχές και αποχρώσεις.

Υπάρχει η αλκοολική, προκλητική και θλιμμένη αδελφή της γυναίκας, υπάρχει η κόρη του ζευγαριού, νευρωτική, τραυματισμένη, σε μάταιη αναζήτηση θαλπωρής και γαλήνης. Υπάρχει και το ζευγάρι φίλων-εισβολέων, σχεδόν παρμένο από το θέατρο του παραλόγου, οι φορείς της «πανούκλας του τρόμου». Όλοι μαζί σχηματίζουν έναν παράξενο αστερισμό. Το ασύμμετρο σχήμα συγκρατείται από ισχυρές δυνάμεις σχέσεων που δένουν τον κάθε έναν με τους υπολοίπους. Ο λόγος διαθλάται σε μίνι-μονολόγους, καλύπτει τα κενά συναισθημάτων, αποκαλύπτει χόσματα ασυνεννοησίας. Είναι πολύ λιγότερο επιθετικός απ' ό,τι στη «Βιρτζίνια Γουλφ», πολύ λιγότερο συγκεκριμένος, μεταδίδει τη φύση της κάθε διαπροσωπικής γραμμής χωρίς χειροπιαστές αιτιολογήσεις, πλάθει το συναισθηματικό κλίμα των σκηνών, δε διευκρινίζει, αλλά εκφράζει. Οι ήρωες του Άλμπι δεν είναι πορτρέτα, αλλά συμπεριφορές. Ισορροπούν μεταξύ πικρής θλίψης και συνειδητοποίησης του καθήκοντος.

Αυτά αφορούν το κείμενο του έργου. Απ' εδώ και πέρα ο λόγος θα γίνεται για την παράσταση της Θεατρικής Σκηνής Αθηναίς, την πρώτη μεταξύ των τριών που αποτελούν το «Μήνα Ελληνικού θεάτρου» που οργανώνεται από την Εταιρεία Γαλαξίας. Δε αμφισβητεί κανείς ότι ένα από τα κριτήρια επιλογής της παραγωγής είναι το όνομα της Ζωής Λάσκαρη. Φοβάμαι όμως πως και ο κύριος λόγος της

ύπαρξης αυτής της παράστασης είναι επίσης το όνομα της Ζωής Λάσκαρη. Δε γνωρίζω τη δουλειά της Αθανασίας Καραγιαννοπούλου που σκηνοθετεί το έργο, αναγνώριζω όμως στην παράσταση εκείνο το είδος των παραγωγών που παραμορφώνουν τη δομή του κειμένου, επειδή οργανώνουν την παράσταση γύρω από το ρόλο του πρωταγωνιστή ή της πρωταγωνίστριας. Σε τέτοιου είδους παραστάσεις οι πρωταγωνιστές δεν υποδύονται

τους ήρωές τους, αλλά διατηρούν στη σκηνή και τις δύο υποστάσεις, την αεράτη δική τους, αυτή που εισπράττει χειροκροτήματα την ώρα της πρώτης εμφάνισης στη σκηνή και εκείνη του ρόλου.

Το προσώπιο του ρόλου δεν κολλά στα πρόσωπα των πρωταγωνιστών, αλλά μοιάζει με κομψή μάσκα καρναβαλίστικου χορού με ξύλινο κράτημα που άλλοτε σκεπάζει, άλλοτε αποκαλύπτει τα αυτάρεσκα πρόσωπα των πρωταγωνιστών. Όταν μετά από την παράσταση έμεινα μόνη με το κείμενο του Άλμπι, ανακάλυψα το μέτρο του σκηνοθετικού παρατο-

νισμού. Ο λόγος δεν είναι μόνον ο προαναφερθείς, υπήρχαν και άλλοι. Και η Λάσκαρη και ο Τάκης Χρυσικάκος ασκούσαν ένα είδος επιφανειακής υποκριτικής, τα εκφραστικά μέσα της οποίας ήταν οι εκφράσεις προσώπου, οι χειρονομίες, το άσκοπο πήγαινε-έλα. Τέτοια μέσα ήταν ανεπαρκή για την απόδοση της λεπτής γκάμας των σχέσεων και των συναισθημάτων της Άγκνες και του Τόμπι. Έπαιζαν με το πρόσωπο στραμμένο στο κοινό, χωρίς να επικοινωνούν με το βάθος των ρόλων τους. Πιστεύω ότι και τα σκηνικά και τα κοστούμια του Κώστα Ασημακόπουλου υποστηρίζουν αυτό το στυλ της επιπόλαιης κομπόζιτας, ξένες προς το ύφος του Άλμπι.

Η Μαρία Σολωμού δεν έπλασε την Τζουλιέτα της έτσι που να φανερωθούν οι αιτίες των νευρώσεων και των συμπλεγμάτων που όριζαν τη συμπεριφορά της. Πιο ενδιαφέρουσα, πιο ολοκληρωμένη η δουλειά της Βάνας Πεφάνη, η οποία θα πετύχαινε πολύ περισσότερα, αν υποστηριζόταν από τους άλλους συντελεστές της παράστασης. Η Κατερίνα Καραγιάννη και ο Έκτωρ Καλούδης δρούσαν με ευκρινή επαγγελματισμό στους στυλιστικά δύσκολους, σχεδόν πιντερικούς ρόλους της Έτνα και του Χάρι, αλλά οι προοπτικές του στυλιστικού εμπλουτισμού της παράστασης μέσω αυτών των δυο ρόλων έμειναν ανεκμετάλλευτες από τη σκηνοθέτιδα. ●